

EKSPEDIJAVIMO SUTARTIES STANDARTINĖS SĄLYGOS

I. SĄVOKOS

Sutartis - šios Ekspedijavimo sutarties standartinės sąlygos kartu su Užsakymu ir visais jų priedais, pakeitimais bei papildymais.

Užsakymo forma – neatskiriama Sutarties dalis, kurioje nurodomi individualūs pervežimo sąlygos.

Šalis - Vežėjas ir Ekspeditorius.

Vežėjas – Sutarties Šalis, kurios rekvizitai nurodyti Užsakymo formoje.

Ekspeditorius – Sutarties Šalis Uždaroji Akcinė Bendrovė „Transeurina ir Ko”, kurios rekvizitai nurodyti Užsakyme. Ekspeditoriaus sąvoka taip pat apima Ekspeditoriaus darbuotojus.

Siuntėjas – fizinis arba juridinis asmuo, nurodytas Ekspeditoriaus, kuris perduoda Krovinį vežimui.

Gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, nurodytas Ekspeditoriaus, kuris priima Krovinį iškrovimo vietoje.

Pervežimas/vežimas – tai Krovinio gabenimas iš Pakrovimo vietos į jo Paskirties vietą pagal šią Sutartį, t.y. laikas, per kurį Krovinys buvo Vežėjo žinioje, neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo transporto priemonėje, stotyje, saugykloje ar kitoje vietoje. Pakrovimo vieta – vieta, kurioje Krovinys priimamas vežimui ir kuri yra nurodyta Užsakyme.

Iškrovimo/ Paskirties vieta – galutinė paskirties vieta, kurioje baigiamas vežimas, krovinys iškraunamas ir perduodamas Gavėjui.

Tretysis asmuo - bet kuris fizinis ar juridinis asmuo (taip pat valstybė ir savivaldybė), kuris nėra Sutarties Šalis, draudikas, Šalies auditorius arba advokatas.

Krovinys – daiktas (-ai), kurį (-iuos) Vežėjas priima nurodytoje Pakrovimo vietoje iš nurodyto Siuntėjo vežti į nurodytą Iškrovimo vietą bei perduoti nurodytam Gavėjui pagal šią Sutartį.

Krovinio vertė – Krovinio vertė, apskaičiuota toje vietoje ir tuo laiku, kai Krovinys buvo priimtas vežti, pridėjus valstybinių institucijų už Krovinį mokamas subsidijas ar dotacijas. Ši vertė nustatoma pagal visus įmanomus dokumentus, biržos kainas, o jeigu tokių nėra pagal rinkos kainas, o jei tokių nėra, pagal to paties asortimento ir kokybės prekių vertę.

Pervežimo kainos sumokėjimo terminas – terminas, iki kurio pagal Sutartį Ekspeditorius turi sumokėti Vežėjui Pervežimo kainą.

Draudimo sutartis – Vežėjo civilinės atsakomybės draudimo sutartis, pagal kurią Vežėjas apdraudžia savo civilinę atsakomybę dėl įsipareigojimų, kylančių iš Sutarties.

Krovinį lydintys dokumentai - iškrovimo vietos veterinariniai sertifikatai, tranzito valstybių veterinariniai sertifikatai, krovinio kilmės sertifikatas (CVO), CMR važtaraštis, TIR Carnet, leidimai, licenzijos ir kiti dokumentai.

Pavojingas Krovinys – Krovinys, kuris kelia grėsmę žmonėms arba turtui ir yra laikomas pavojingu vienoje arba keliose nacionalinėse ar/ ir tarptautinėse organizacijose.

Force majeure – nenugalimos jėgos kliūtys.

II. SUTARTIES OBJEKTAS

2.1. Šia Sutartimi Vežėjas įsipareigoja priimti Krovinį Ekspeditoriaus nurodytoje vietoje ir iš nurodyto Siuntėjo, kurį įsipareigoja nuvežti į Ekspeditoriaus nurodytą vietą ir perduoti Ekspeditoriaus nurodytam Gavėjui.

2.2. Šia sutartimi Ekspeditorius įsipareigoja sumokėti Vežėjui pervežimo kainą ir atlyginti kitas su pervežimu susijusias išlaidas Sutartyje nurodytomis sąlygomis.

2.3. Sutarties įvykdymo vieta yra laikoma Ekspeditoriaus buveinės vieta.

2.4. Šalis siekia nustatyti ir kitas su Krovinio pervežimu susijusias tarpusavio teises ir pareigas.

2.5. Individualūs šalių, krovinio, pakrovimo, iškrovimo duomenys ir kiti specifiniai nurodymai yra fiksuojami Užsakyme, kuris yra neatsiejama Sutarties dalis.

III. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

3.1. Ekspeditoriaus teisės:

3.1.1. Ekspeditorius turi teisę disponuoti Kroviniumi iki antrojo važtaraščio egzemplioriaus arba CMR važtaraščio perdavimo Gavėjui momento. Vežėjas privalo paklusti Ekspeditoriaus nurodymams.

3.1.2. Ekspeditorius turi teisę pareikalauti nutraukti Krovinio vežimą, pakeisti Krovinio Paskirties vietą arba atiduoti Krovinį kitam Gavėjui negu nurodytas važtaraštyje bei Užsakymo formoje. Ekspeditorius praranda šią teisę nuo to momento, kai antrasis važtaraščio egzempliorius perduodamas Gavėjui. Nuo šio momento Vežėjas privalo vadovautis Krovinio Gavėjo instrukcijomis. Tuo atveju, jei Gavėjas atsisako priimti Krovinį, Ekspeditorius, nepateikdamas važtaraščio pirmojo egzemplioriaus, išlaiko disponavimo Kroviniumi teisę.

3.1.3. Ekspeditorius turi teisę atšaukti užsakymą, jei iki sutartos paslaugos įvykdymo yra likę ne mažiau nei 24 val.

3.1.4. Ekspeditoriaus reikalavimai nutraukti Krovinio vežimą, pakeisti Krovinio Paskirties vietą, pakeisti Gavėją arba kitus važtaraštyje ir Užsakymo formoje nurodytus duomenis turi būti pateikiami raštu, faksu arba elektroniniu paštu.

3.1.5. Jei yra išduoti keli važtaraščio egzemplioriai atskiroms Krovinio dalims, Ekspeditorius turi teisę reikalauti, kad Vežėjas padalytų siuntą dalimis ir pristatytų ją skirtingiems Gavėjams.

3.1.6. Ekspeditorius turi teisę pareikalauti, kad Vežėjas patikrintų Krovinio kiekį ir Krovinio vietų skaičių. Vežėjas privalo patikrinti Krovinio išorinę būklę, žymėjimą ir numeraciją. Vežėjui nepadarius jokių pastabų dėl Krovinio kiekio, išorinės būklės, žymėjimo, numeracijos ar kitų važtaraštyje nurodytų duomenų, laikoma, kad visi duomenys yra teisingi ir atitinka važtaraštyje nurodytus. Šie patikrinimai atliekami Vežėjo sąskaita. Patikrinimai jokia būdu negali būti pateisinama Krovinio vėlavimo pristatyti į Iškrovimo vietą priežastimi.

3.1.7. Ekspeditorius turi teisę daryti įskaitymus iš Pervežimų kainos.

3.2. Ekspeditoriaus pareigos:

3.2.1. Ekspeditorius privalo sutartinius įsipareigojimus vykdyti sąžiningai ir rūpestingai, vadovaudamasis ekonomiško principu bei bendradarbiaudamas ir kooperuodamasis su Vežėju.

3.2.2. Ekspeditorius įsipareigoja sumokėti Vežėjui už Krovinio pervežimą iš Pakrovimo vietos į Iškrovimo vietą Užsakyme nurodytą Pervežimo kainą, ne vėliau kaip po 45 kalendorinių dienų po sąskaitos-faktūros, CMR originalo ir šios sutarties su originaliu antspaudu bei direktoriaus ar įgalioto asmens parašu, gavimo. Pateikus CMR be gavėjo parašo, krovinio gavimo datos ir originalaus antspaudu, laikoma, kad užsakymas neįvykdytas.

3.2.3. Ekspeditorius pateikia informaciją apie Krovinį ir jo priežiūrą bei Krovinį lydinčius dokumentus, taip pat suteikti Vežėjui turimą informaciją, reikalingą muitinės bei kitiems formalumams atlikti. Ekspeditorius gali nurodyti, kur Vežėjas turėtų paimti Krovinį lydinčius dokumentus arba kokius papildomus veiksmus reikia atlikti su Krovinį lydinčiais dokumentais.

3.2.4. Ekspeditorius neatsako už duomenų užpildymą Krovinį lydinčiuose dokumentuose.

3.2.5. Krovinį pakrauna Siuntėjas, jei nesusitarta kitaip. Vežėjas turi pasirūpinti, kad Krovinys būtų pakrautas tinkamai. Jei dėl Vežėjo nerūpestingumo ar aplaidumo Krovinys buvo pakrautas netinkamai ir dėl to reikalingas Krovinio perkrovimas, tai perkrovimo išlaidas atlygina Vežėjas ir negali reikalauti padengti prastovos išlaidų.

3.2.6. Ekspeditorius neapmoka Krovinio pakavimo, pakrovimo ar iškrovimo išlaidų.

3.2.7. Ekspeditorius esant pasikeitimams krovinų pateikimo grafike, turi informuoti Vežėją ne vėliau kaip prieš 24 valandas.

3.2.8. Prastovas, kilusias dėl ekspeditoriaus kaltės, įsipareigoja mokėti baudą 100 Eurų už kiekvieną parą, tik pagal atžymėtą prastovų lapą.

3.3. Vežėjo teisės:

3.3.1. Vežėjas gali laisvai pasirinkti pervežimo maršrutą, jei nesusitarta arba nenurodyta kitaip. Tokie nurodymai gali būti pateikiami ir žodžiu. Maršrutą Vežėjas pasirenka savo rizika ir savo sąskaita padengia visas papildomas išlaidas, kurias patiria dėl savo sprendimų.

3.3.2. Vežėjas, tik turėdamas raštišką Ekspeditoriaus sutikimą, Sutarties vykdymui gali pasitelkti trečiuosius asmenis, tačiau net ir tuo atveju Vežėjas lieka atsakingas už tinkamą ir visišką Sutartinių įsipareigojimų įvykdymą.

3.3.3. Vežėjas suteikia papildomas paslaugas, jei yra susitarta dėl papildomų paslaugų.

3.3.4. Vežėjas turi teisę atsisakyti Krovinį padalyti dalimis ir pristatyti skirtingiems Gavėjams, jeigu jos yra vežamos tik su vienu važtaraščiu.

3.3.5. Vežėjas turi teisę į patirtų papildomų išlaidų, susijusių su papildomų instrukcijų, keičiančių Užsakyme nurodytus duomenis, vykdymu, atlyginimą. Papildomos išlaidos, susijusios su padidėjusiu kilometražu nuo Pakrovimo vietos iki Iškrovimo vietos, apskaičiuojamos proporcingai pagal pirminį kilometražą ir Pervežimo kainą. Jei instrukcijos yra racionalios ir praktiškai reikalingos, siekiant užtikrinti tinkamą Sutarties vykdymą, Vežėjas pats atsako už patirtas papildomas išlaidas. Šiame punkte minimos išlaidos yra neatlyginamos, jei atsirado dėl Vežėjo neteisėtų veiksmų ar aplaidumo.

3.4. Vežėjo pareigos:

3.4.1. Vežėjas įsipareigoja laiku pateikti tinkamą, techniškai tvarkingą (t.y. švarią, sausą be jokių pašalinių kvapų) autotransporto priemonę Krovinio pakrovimui ir nuvežti jam patikėtą Krovinį į Paskirties vietą, nurodytą Užsakymo formoje ir važtaraštyje bei pateikti Krovinį nurodytam Gavėjui. Tranzito metu sustoti galima tik

saugomose, o ne stovėjimo aikštelėse. Saugoma aikštelė- teritorija aptverta iš visų pusių, kontroliuojamas patekimas (fizinė apsauga), pilnas teritorijos apšvietimas, filmavimas su įrašų saugojimu, pavojingų (brangių) krovinių priėmimas. Rytų šalių teritorijose prie stacionarių policijos postų. Saugomų aikštelių sąrašas atitinkantis Tarptautinės kelių transporto sąjungos (IRU) reikalavimus pateiktas oficialioje svetainėje adresu: (<http://www.iru.org/transpark-app>).

3.4.2. Vežėjas privalo įsitikinti, kad puspriekabės tentas tvarkingas, be įplėšimų ir skylių. Turi turėti 12 tvirtinimo diržų.

3.4.3. Vežėjas turi turėti galiojanti CMR krovinio draudimą.

3.4.4. Vežėjas gavęs informaciją apie Krovinį, turi išsiaiškinti papildomą informaciją, kuri gali būti reikalinga tinkamam Krovinio pervežimui: Krovinio svorį, apimtį, charakteristiką, datas, techninius reikalavimus transporto priemonei, papildomai reikalingą įrangą, procedūras, draudimą perkrauti Krovinį ir kitą. Jeigu Ekspeditoriaus pateikta informacija yra netiksli ir nepakankama, Vežėjas privalo išsiaiškinti visus netikslumus ir trūkstamą reikalingą informaciją. Vežėjas turi išsiaiškinti visas būtinas ir ypatingas Krovinio vežimo sąlygas, antraip Vežėjas yra atsakingas už Krovinio vežimą netinkamu būdu ir dėl to pablogėjusią Krovinio kokybę, sumažėjusią vertę bei / arba praradimą Krovinio ar jo dalies. Vežėjas turi pareigą pasirūpinti visais reikalingais Krovinį lydinčiais dokumentais. Jei dėl dokumentų trūkumo ar jų pildymo netikslumų, užtrunka muitinės procedūros ir vežimas sulaikomas, Vežėjas atsako už visus dėl to patirtus Ekspeditoriaus nuostolius.

3.4.5. Vežėjas turi pareigą pasirūpinti visais reikalingais Krovinį lydinčiais dokumentais. Jei dėl dokumentų trūkumo ar jų pildymo netikslumų, užtrunka muitinės procedūros ir vežimas sulaikomas, Vežėjas atsako už visus dėl to patirtus Ekspeditoriaus nuostolius.

3.4.6. Vežėjas privalo įsitikinti, kad Krovinio važtaraštyje nurodyti šie duomenys: 3.4.6.1.Siuntėjo pavadinimas ir adresas; 3.4.6.2.Vežėjo pavadinimas ir adresas; 3.4.6.3.Krovinio pakrovimo vieta ir laikas; 3.4.6.4.Krovinio pristatymo / iškrovimo vieta ir laikas; 3.4.6.5.Gavėjo pavadinimas, adresas, telefono numeris, kontaktinis asmuo; 3.4.6.6.Duomenys apie Krovinį: jo kiekis / svoris, žymėjimas, įpakavimo būdas, krovinio išdėstymas ir numeriai, vertė; Puslapis 5 iš 12 3.4.6.7.Pervežimo kaina; 3.4.6.8.Nurodymai muitinės ir kitų formalumų vykdymui; 3.4.6.9.Kokie dokumentai perduodami Vežėjui; 3.4.6.10. Ir kita svarbi informacija.

3.4.7. Perduodant Vežėjui Krovinį lydinčius dokumentus, Vežėjas privalo įsitikinti, ar yra visi reikalingi dokumentai. Tuo atveju, jeigu Vežėjas nepareiškia jokių pastabų, yra laikoma, kad Vežėjas sutinka, jog jokių dokumentų netrūksta ir jie visi tinkamai užpildyti. Jei vėliau Vežėjas nurodo, kad kai kurių Krovinį lydinčių dokumentų trūksta, jis, savo sąskaita gali prašyti Siuntėjo arba pristatyti juos iki kertamos sienos muitinės, arba sustabdyti vežimą iki trūkstami dokumentai bus gauti. Tokiu atveju Vežėjas yra atsakingas už galimą su tuo susijusį vėlavimą bei Ekspeditoriaus dėl to patirtus nuostolius. Ekspeditorius yra atsakingas už autotransporto priemonės prastovą, tik kai užlaikymas kilo dėl tiesioginės Ekspeditoriaus kaltės.

3.4.8. Vežėjas turi stebėti krovinį kraunant į transporto priemonę, ar nepažeistas įpakavimas,tinkamai jį sutvirtinti ir atsakyti už jo saugumą vežimo metu.

3.4.9. Vežėjas yra atsakingas už krovinio pakrovimą ir tvirtinimą. Jei krovinyje arba jo pakuotė buvo pažeisti prieš kroviniui pereinant Vežėjo atsakomybėn, arba vežėjui buvo draudžiama dalyvauti krovimo procese ir jis apie tai neįrašė CMR važtaraštyje bei siuntėjas nepasirašė prie minėtų įrašų, už iškrovimo vietoje pastebėtus pažeidimus visa atsakomybė tenka Vežėjui. Tokiais atvejais, Vežėjas turi CMR važtaraščio egzemplioruose įrašyti pastabą „neleido dalyvauti pakrovime“, jeigu Vežėjas tokią pastabą įrašys tik savo egzemplioriuje,bus laikoma, kad krovinyje priimtas tinkamos būklės ir leido dalyvauti pakrovime.

3.4.10. Tranzito metu sustoti galima tik saugomose aikštelėse su vaizdo kameromis bei tvora.

3.4.11. Vežėjas kontroliuoja krovinio įpakavimą, pakrovimą, tvirtinimą, svorį ir išsidėstymą ant ašių. Už ašinę perkrovą užsakovas neatsako.

3.4.12.Vežėjas privalo nedelsiant informuoti ekspeditorių apie problemas (krovinio trūkumas, sugadinimas, perkrovimas, a/m vėlavimas, prastovos ir kita). Nepranešus apie tai nedelsiant raštu, skambučiu visus su tuo susijusius nuostolius dengia Vežėjas.

3.4.13. Vežėjas įsipareigoja neperkrauti krovinio be raštiško Ekspeditoriaus leidimo. Jei Vežėjas nesilaiko šios sąlygos, Vežėjas atsako visa pervežimo kaina.

3.4.14. Vežėjas, priimdamas Krovinį, privalo patikrinti, ar teisingai važtaraštyje nurodytas Krovinio vietų skaičius, jo ženklavimas ir numeracija, taip pat Krovinio išorinę būklę. Vežėjui šios pareigos neįvykdžius ir nepadarius atitinkamų pažymėjimų važtaraštyje, laikoma, kad bet kokia žala Kroviniui ar / ir kiti nuostoliai atsirado vežimo metu. Pastabos apie Krovinio ir / ar pakuotės būklę turi būti motyvuotos ir glaustai išdėstytos. Visos pastabos turi būti įtrauktos iki pabaigiant Krovinį krauti. Vežėjas turi taip pakrauti bei supakuoti Krovinį, kad Krovinį vežant nenukentėtų jo kokybė.

3.4.15. Ekspeditoriui paprašius, Vežėjas privalo nedelsdamas pateikti autotransporto priemonės temperatūros režimą fiksuojančių prietaisų duomenis.

3.4.16. Jeigu Siuntėjas arba Gavėjas paprašys padėti pakrauti arba iškrauti Krovinį tam, kad Krovinys būtų greičiau pakrautas ar iškrautas, tai Vežėjo pareigos apima išpareigojimus padėti pakrauti ar iškrauti Krovinį, pateikti pakrovimo ar iškrovimo priemones, įskaitant Krovinio padėklus, be papildomo atlyginimo, jeigu raštu nesusitarta kitaip. Krovinio padėklų keitimasis turi būti nurodytas Užsakyme arba išskviečiant autotransporto priemonę. Krovinio padėklų keitimasis yra viena iš vežimo procesą sudarančių paslaugų, kurios kaina įeina į Pervežimo kainą.

3.4.17. Jeigu Ekspeditorius pervežimui pateikė Krovinį ant padėklų, tai Vežėjo išpareigojimais pagal Pervežimo sutartį yra įvykdyti perdavus Krovinį kartu su padėklais tinkamam Gavėjui, nebent Šalys sudarytų kitokį rašytinį susitarimą.

3.4.18. Vežėjas vežimo metu privalo tinkamai vykdyti Užsakyme esančius Ekspeditoriaus nurodymus. Vežėjas dėl kokių nors priežasčių negalėdamas vykdyti gautų nurodymų, privalo nedelsdamas imtis visų įmanomų priemonių, dėti maksimalias pastangas tam, kad užtikrintų Ekspeditoriaus interesus, ir nedelsiant informuoti Ekspeditorių apie negalėjimą vykdyti nurodymus. Ekspeditorius turi būti raštu informuotas apie bet kokią prastovą, tinkamai užpildytu Prastovos lapu, kartu nurodant tikslią autotransporto priemonės ir / ar Krovinio buvimo vietą.

3.4.19. Nustatytą laiką negavęs Ekspeditoriaus instrukcijų ir negalėdamas toliau vežti Krovinio, Vežėjas turi teisę realizuoti Krovinį, jeigu Krovinys yra greitai gendantis. Vežėjas neturi teisės realizuoti Krovinio, jeigu yra nurodyta, kad realizuoti draudžiama. Realizuojant Krovinį Vežėjas siekia gauti maksimaliai įmanomą, bet ne mažesnę kaip rinkos, kainą už Krovinį. Krovinio realizavimo kaina turi būti pervesta Ekspeditoriui.

3.4.20. Vežėjas, negalėdamas tęsti vežimo Sutartyje ir važtaraštyje nustatytais sąlygomis dėl priežasčių, kurių jis negalėjo numatyti ar kontroliuoti, privalo imtis visų įmanomų priemonių tam, kad apsaugotų Krovinį, įskaitant ir Krovinio saugojimą pas trečiuosius asmenis. Šiuo atveju Vežėjas yra atsakingas už tinkamo trečiojo asmens parinkimą. Vežėjas, perleidęs bet kokios iš šios sutarties kylančios prievolės vykdymą trečiajam asmeniui be Ekspeditoriaus leidimo, privalo sumokėti 2000 Eurų baudą. Abi šalys sutinka, jog šio punkto pažeidimas bus įvardijamas, kaip tyčia sąmoningai atlikti veiksmai. Jei dėl Vežėjo pasitelktų trečiųjų asmenų bus sugadinta ar prarasta dalis ar visas krovinys, Vežėjas išpareigoja atlyginti visus nuostolius, netaikant svorio limito apribojimo, apibrėžto CMR konvencijos 23 str.3 p.

3.4.21. Tuo atveju, kai Gavėjas atsisako priimti krovinį, Vežėjas turi nedelsiant informuoti Ekspeditorių apie tai ir gauti jo instrukcijas, kaip toliau elgtis su Kroviniumi. Ekspeditorius turi teisę nurodyti kitą Gavėją, nurodyti gražinti Krovinį Ekspeditoriui arba nurodyti elgtis pagal kitas jo instrukcijas.

3.4.22. Jeigu Užsakymo formoje ir važtaraštyje nėra nurodyta tiksli Iškrovimo vieta, Vežėjas turi gauti papildomas Ekspeditoriaus instrukcijas dėl tikslios Iškrovimo vietos. Tokio nurodymo negavęs per protingą terminą, bet ne trumpiau kaip per 5 (penkias) darbo dienas, Vežėjas turi teisę palikti Krovinį saugoti tretiesiems asmenims. Šiuo atveju Vežėjas yra atsakingas už tinkamo trečiojo asmens parinkimą.

3.4.22. Vežėjas yra atsakingas už dokumentų, minimų važtaraštyje ar jam įteiktų, pametimą ar neteisėną jų panaudojimą.

3.4.23. Vežėjas privalo atsiųsti skanuotą CMR kopiją elektroniniu paštu ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, o visus sutartyje nurodytus originalius dokumentus ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo išsikrovimo dienos. Ant sąskaitos - faktūros turi būti užrašytas sutarties numeris. Tokiu stveju, vėluojant atsiskaitymo terminas pratęsiamas tiek dienų, kiek vėluojama atsiųsti dokumentus.

3.4.24. Išmuitinimui ir iškrovimui Rusijoje skiriama 48 val, Lietuvoje 24 val. (performinimui 24 valandos įvykus prastovai, papildomos Vežėjo išlaidos už nakvynę, aikštelę ir pan. yra įskaičiuotos į viršnorminių prastovų sumą). Viršnorminių prastovų Rusijoje apmokėjimas 100 EUR - grindžiamas pristačius prastovų lapą, įskaitant tik darbo dienas.

3.4.25. Atvažiavus į pakrovimą, muitinę ar iškrovimą vėliau nei 10:00 val. vietos laiku, o Ekspeditoriui viršijus normatyvinį laiką, numatytą pakrovimui (forminimui, iškrovimui) ir atsiradus prastovoms, atvykimas skaičiuojamas nuo kitos dienos.

3.4.26. Vežėjui draudžiama palikti vilkiką su kroviniumi be priežiūros (t.y. nutolti nesaugiu atstumu kuriuo neįmanoma stebėti vilkiko su kroviniumi). Priešingu atveju, Vežėjo veiksmai bus vertinami kaip tyčinis neatsargumas ir grės neribota atsakomybė už prarastą krovinį.

3.4.27. Nepateikęs a/m pakrovimui ir neinformavus apie tai prieš 24 valandas, mokėti baudą 10 proc. pervežimo kainos, bet ne mažiau nei 100 Eurų.

3.4.28. Už velavimą į pasikrovimo ar iškrovimo vietą mokėti baudą 100 Eurų už kiekvieną parą.

3.4.29. Reiso metu kiekvieną rytą iki 9.00 valandos raštu informuoti Ekspeditorių apie a/m buvimo vietą.

3.4.30. Krovinių gabenimas vykdomas pagal 1956m. Tarptautinio krovinų vežimo keliais sutarties (CMR) konvencijos sąlygas.

3.4.31. Visa su šio krovinio gabenimu susijusi informacija yra konfidenciali ir neskelbtina tretiesiems asmenims be atskiro raštiško šalių susitarimo. Vežėjui pažeidus šį susitarimą skiriama bauda 2000 Eurų.

3.4.32. Vežėjas neturi teisės bendrauti su Ekspeditoriaus klientu (klientais) komerciniais tikslais be Ekspeditoriaus sutikimo ir privalo laikytis neutraliteto (nebendrauti su klientais, nesiūlyti savo paslaugų tiesiogiai ar netiesiogiai, kitais būdais neperduoti klientams savo reklaminės medžiagos ir t.t.). Šią sąlygą pažeidęs Vežėjas moka Ekspeditoriui vienkartinę 5000 Eurų baudą.

3.5. PAVOJINGŲ KROVINIŲ GABENIMAS

3.5.1. Ekspeditorius Pervežimo sutarties sudarymo momentu privalo perduoti raštu visą turimą informaciją apie Krovinio pavojingumą, pavojingo Krovinio klasę ir numerį, saugumo priemones bei kitą informaciją. Vežėjas privalo pasirūpinti visa trūkstama reikalinga informacija bei užtikrinti visas įmanomas saugumo priemones vežimo metu. Vežėjas nuo Krovinio priėmimo momento yra atsakingas už saugų ir tinkamą Krovinio pervežimą.

3.5.2. Vežėjas užtikrina, kad turi ir/ arba gaus visus reikalingus leidimus, sutikimus ir kitus dokumentus reikalingus Pavojingų Krovinių pervežimui.

3.5.3. Jeigu dėl aplinkybių, susijusių su informacijos nepakankamumu, pervežimas yra sustabdomas, Vežėjas atsako už visus dėl to patirtus Ekspeditoriaus nuostolius. Atsiradus galimybei pateikti reikalingą informaciją, Ekspeditorius ją nedelsdamas perduoda Vežėjui, bet tai nesumažina ir nepanaikina Vežėjo atsakomybės.

3.5.4. Vežėjas atlygina visus Ekspeditoriaus ir trečiųjų asmenų nuostolius, kilusius dėl netinkamo Pavojingų Krovinių pervežimo.

3.6. KROVINIŲ PRIĖMIMAS – PERDAVIMAS

3.6.1. Vežėjas privalo pateikti tokias pakrovimo ir iškrovimo priemones, įrangą, darbo jėgą, aplinką, kurios užtikrintų saugias Krovinio pakrovimo ir iškrovimo sąlygas.

3.6.2. Jeigu naudojant Vežėjo pateiktą netvarkingą pakrovimo ir / ar iškrovimo techniką padaroma žala asmenims ir / arba turtui, tai šią žalą privalo atlyginti Vežėjas. Jis taip atsako už žalą arba nuostolius, kilusius dėl kitokio Vežėjo nerūpestingumo pakraunant ir / ar iškraunant Krovinį.

3.6.3. Pakrovęs Krovinį, Vežėjas privalo patikrinti ir apžiūrėti Krovinį.

3.6.4. Vežėjas, pastebėjęs pakrauto Krovinio būklės ar pakuotės išorinius pažeidimus, žymėjimo, numeracijos ar svorio akivaizdžius nukrypimus nuo važtaraštyje nurodytų duomenų, privalo įrašyti minėtus neatitikimus į važtaraštį ir motyvuoti savo pastabas. Ekspeditorius gali nesutikti su minėtomis pastabomis. Tokiu atveju yra atliekamas patikrinimas, kurio išlaidas padengia Vežėjas.

3.6.5. Visiško autotransporto priemonės pakrovimo / iškrovimo trukmė vienoje vietoje atitinkamai gali trukti ne ilgiau kaip po 24 (dvidešimt keturias) valandas kiekvienas, jei Šalys nesusitarė kitaip. Tuo atveju, jeigu pakrovimas / iškrovimas trunka ilgiau, Vežėjas privalo atlyginti visus su vėlavimu susijusius nuostolius.

3.6.6. Pakrovimo laikas pradamas skaičiuoti nuo to momento, kai sutartu laiku nurodytoje vietoje yra pateikiama autotransporto priemonė. Jei autotransporto priemonė atvyko pavėlavusi ir Ekspeditorius tam neprieštaruoja, tai pakrovimo laikas pradamas skaičiuoti nuo transporto priemonės atvykimo laiko, tačiau už vėlavimą Vežėjas privalo sumokėti Užsakyme nurodyto dydžio baudą.

3.6.7. Iškrovimo laikas pradamas skaičiuoti nuo to momento, kai Iškrovimo vietoje perdavus važtaraščio egzempliorių Gavėjui autotransporto priemonė pilnai paruošiama Krovinio iškrovimui. Krovinys laikomas faktiškai perduotu Gavėjui po to, kai Krovinys yra iškraunamas ir Gavėjas pasirašo apie Krovinio priėmimą.

3.6.8. Jeigu pakrovimo / iškrovimo laikas baigėsi, o pakrovimas / iškrovimas dar neprasisėdėjo, Ekspeditorius gali nustatyti papildomą laiką.

3.6.9. Jeigu Vežėjas negali pateikti autotransporto priemonės pakrovimui arba vėluoja ją pateikti, jis nedelsdamas apie tai informuoja Ekspeditorių. Ekspeditorius po pranešimo gavimo nedelsdamas informuoja, Vežėją, ar sutinka, jog autotransporto priemonė būtų pateikta vėliau, ar pageidauja nutraukti Pervežimo sutartį. Sutarties nutraukimas dėl Vežėjo vėlavimo pateikti autotransporto priemonę neatleidžia Vežėjo nuo pareigos sumokėti Ekspeditoriui 1000 (vieno tūkstančio) eurų baudą. Tuo atveju, jeigu Ekspeditorius sutinka, kad autotransporto priemonė būtų pateikta vėliau, Vežėjas privalo sumokėti baudą už vėlavimą, numatytą Užsakyme, tačiau esant didesniems nuostoliams, Vežėjas privalo padengti ir juos.

3.6.10. Pranešimai apie Krovinio pristatymą į Iškrovimo vietą turi būti pateikti Gavėjui laišku, telefonu, faksimiliniu aparatu, asmeniškai arba elektroniniu paštu.

3.6.11. Vežėjas, imdamasis visų įmanomų priemonių, privalo įsitikinti, kad Krovinys perduodamas tinkamam asmeniui, tai yra Gavėjui, kuris yra nurodytas važtaraštyje ir Užsakymo formoje. Tuo tikslu, Vežėjas paprašo asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų, darbuotojo pažymėjimo, įmonės dokumentų ir panašiai. Jei dėl šios

pareigos netinkamo įvykdymo Krovinys yra perduodamas netinkamam Gavėjui, Vežėjui kyla atsakomybė kaip už visišką Krovinio praradimą.

3.6.12. Pristačius Krovinį į Iškvovimo vietą, Vežėjas turi teisę reikalauti rašytinio patvirtinimo, kad Krovinys yra pateiktas. Gavėjas privalo pasirašyti ir antspauduoti Krovinio gavimo patvirtinimą. Jeigu Gavėjas neturi antspaudo, tai šiame patvirtinime turi būti įrašytas įmonės pavadinimas ir / arba pasirašiusio asmens vardas, pavardė, pareigos.

3.6.13. Gavėjas priėmęs Krovinį turi teisę per septynias darbo dienas pareikšti pretenzijas dėl Krovinio kokybės ir kiekio.

3.6.14. Jei Gavėjas atsisako priimti krovinį, tai Ekspeditorius nepateikdamas važtaraščio pirmojo egzemplioriaus arba CMR važtaraščio, išlaiko teisę disponuoti Krovinium, nepriklausomai nuo to, ar važtaraštis jau atžymėtas.

IV. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

4.1. Ekspeditoriaus atsakomybė

4.1.1. Ekspeditorius atsako už Krovinio nepateikimą ir kompensuoja Vežėjui arba dėl nepateikimo patirtus nuostolius, išskyrus negautas pajamas, arba 10 procentų nuo pervežimo kainos, arba kuro sąnaudas, kurios buvo sunaudotos specialiai nuvažiuoti iki Pakrovimo vietos, arba nukrypstant nuo įprastinio maršruto. Teisė pasirinkti kompensacijos būdą priklauso Ekspeditoriui, tačiau kompensacija jokiais būdais negali viršyti Pervežimo kainos.

4.1.2. Siuntėjas atsako už melagingų duomenų apie Krovinį pateikimą. Jeigu prašant Ekspeditoriui Vežėjas užpildo važtaraštį arba Užsakymą, tai Ekspeditorius yra atsakingas už žalą, kilusią dėl nurodytų neteisingų duomenų.

4.2. Vežėjo atsakomybė

4.2.1. Vežėjas atsako tiek už viso, tiek už dalies Krovinio praradimą ar jo sugadinimą nuo to momento, kai Krovinį priėmė vežti, ir iki jo perdavimo Gavėjui momento, taip pat už Krovinio pavėluotą pristatymą. Krovinio priėmimu laikomas Krovinio priėmimo pakrauti momentas. Vežimo procesas apima Krovinio pakavimą, saugojimą, tvarkymą, draudimą bei muitinės formalumų atlikimą. Vežėjo pareiga rūpintis Krovinium pasibaigia nuo to momento, kai Krovinys yra perduodamas Gavėjui. Krovinys, nors ir atgabentas į Iškvovimo vietą, tol, kol yra sandėliuojamas, grupuojamas ar su juo yra atliekami kiti veiksmai, yra kontroliuojamas Vežėjo ir Vežėjas yra už jį atsakingas.

4.2.2. Krovinys yra laikomas prarastu, jeigu nėra pristatomas į Iškvovimo vietą per 30 (trisdešimt) dienų nuo termino, skirto jį pristatyti į Iškvovimo vietą.

4.2.3. Vežėjas atlygina Ekspeditoriui prarasto Krovinio vertę.

4.2.4. Krovinio sugadinimu laikomas jo vertės sumažėjimas dėl pasikeitusios jo fizinės būklės. Sugadinimą apima tiek išorinis, kai konstatuojami išoriniai defektai, tiek vidinis, kai Krovinio sugadinamas iš išorės nėra akivaizdus, Krovinio sugadinimas.

4.2.5. Vežėjas privalo atlyginti žalą, padarytą Kroviniumi, kompensuoti Krovinio vertės sumažėjimą bei kitas susijusias išlaidas. Kompensacijos už sugadintą Krovinį dydis apskaičiuojamas pagal atkūrimo, arba pakeitimo, arba pataisymo vertę Ekspeditoriaus pasirinkimu. Ši kompensacija negali viršyti sumos, kurią reikėtų sumokėti visiškai praradus Krovinį.

4.2.6. Vežėjas moka Ekspeditoriui 5 (penkių) procentų metines palūkanas nuo kompensacijos už Krovinio praradimą ar sugadinimą nuo tos dienos, kai Krovinys turėjo būti pristatytas, praradimo atveju arba nuo pristatymo dienos, kai Krovinys buvo pristatytas laiku, bet pristatytas sugadintas, iki tos dienos, kol bus pilnai atsiskaityta su Ekspeditoriumi.

4.2.7. Tuo atveju, kai vėluojama pristatyti Krovinį, Vežėjas moka 100 eur už kiekvieną vėlavimo dieną, be to kompensuoja visus kitus Ekspeditoriaus nuostolius, patirtus dėl pavėlavimo. Sankcijų sumokėjimas neatleidžia Vežėjo nuo pareigos įvykdyti Sutartį.

4.2.8. Pavėlavimu laikomas nepristatymas Krovinio laiku, kai Šalys yra susitarusios dėl pristatymo terminų, arba, Šalims nesusitarus dėl konkrečių pristatymo terminų, tada, kai faktinė Krovinio vežimo trukmė yra didesnė už laiką, normaliomis sąlygomis reikalingą pareigingam Vežėjui atlikti vežimą.

4.2.9. **Vežėjas neatsako** už Krovinio praradimą, jo sugadinimą ar pavėlavimą pristatyti į Iškvovimo vietą, jei žala kilo: 4.2.9.1. dėl Ekspeditoriaus kaltės ir Vežėjas negalėjo bei neturėjo jokių galimybių tos žalos išvengti ar nuostolius sušvelninti; 4.2.9.2. kaip Ekspeditoriaus nurodymų pasekmė su sąlyga, kad Vežėjas ėmėsi visų įmanomų priemonių įspėti Ekspeditorių apie grėsiantį žalos kilimo pavojų. Vežėjas negali remtis šia aplinkybe kaip atleidžiančia nuo atsakomybės, jeigu Užsakovo nurodymai buvo netikslūs ir / ar neaiškūs, o Vežėjas nepaprašė jų patikslinti bei paaiškinti; 4.2.9.3. dėl Krovinio paslėptų defektų, kurie išryškėjo bevežant su sąlyga, kad Vežėjas elgėsi tinkamai, sąžiningai ir kaip įmanoma rūpinosi Krovinium; 4.2.9.4. dėl aplinkybių, kurių Vežėjas negalėjo jokiais būdais numatyti, ir jokiais priemonėmis negalėjo išvengti žalingų pasekmių. Vežėjas privalo imtis specialių saugumo priemonių tam, kad išvengtų vagysčių, plėšimų, sukčiavimų, autoįvykių ir kitų. Vežėjas negali remtis atsakomybės apribojimu, jei nesiėmė specialių priemonių minėtiems įvykiams išvengti. 4.2.9.5. dėl specialių aplinkybių: 4.2.9.5.1. krovinio vežimui buvo naudojama atvira / be tento autotransporto priemonė ir tokios autotransporto priemonės pageidavo Ekspeditorius; 4.2.9.5.2. krovinys Ekspeditoriui sutinkant buvo pakrautas ir

vežamas nesupakuotas arba netinkamai įpakuotas tuomet, kai jis pagal savo savybes yra netinkamas vežti jo neįpakavus ar be tinkamo įpakavimo, nes pervežant be reikiamo pakavimo nukenčia jo kokybė bei kyla žala;

4.2.9.5.3. jei Krovinį pakrovė, perkrovė, sudėjo ar iškrovė Ekspeditorius. Vežėjas negali remtis šia aplinkybe, jei pervežimo metu jis Krovinį perkrovė, iškrovė, keitė Krovinio išdėstymą net ir tuo atveju, jei tai buvo būtina atlikti dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo Vežėjo; 4.2.9.5.4. kroviniai buvo padaryta žala, jis buvo dalinai arba visiškai prarastas dėl kai kurių natūralių savo savybių, su sąlyga, kad Vežėjas laikėsi visų nurodymų dėl Krovinio pervežimo sąlygų. Vežėjas privalo įrodyti, kad tinkamai laikėsi Sutartyje nurodytų Krovinio vežimo sąlygų;

4.2.10. Vežėjas negali išvengti atsakomybės dėl to, kad sugedo autotransporto priemonė, kuria jis naudojosi veždamas Krovinį, arba dėl to, kad yra kaltas autotransporto priemonę išnuomojęs tretysis asmuo.

4.2.11. Vežėjas atlieka muitinės procedūras savo vardu ir sąskaita, jei nenurodyta kitaip. Vežėjas laikomas atsakingu už žalą, kilusią ar susijusią su muitinės procedūrų vykdymu, jeigu ji kilo dėl nepakankamo Vežėjo rūpestingumo.

4.2.12. Vežėjas praranda teisę vadovautis nuostatomis, atleidžiančiomis jį nuo atsakomybės ar ją ribojančiomis, tuo atveju, jei žala padaroma tyčiniai Vežėjo veiksmais ar dėl didelio neatsargumo. Šiuo atveju Vežėjas privalo atlyginti visą (ar dalį) Krovinio vertę, Ekspeditoriaus patirtus nuostolius bei negautą pelną. Dideliu aplaidumu yra laikomas toks Vežėjo elgesys, kai yra nepaisoma įprastų atsargumo reikalavimų, nusistovėjusių vežimo praktikos standartų, sutartinių įsipareigojimų bei Ekspeditoriaus duotų nurodymų, ar kitoks lengvabūdiškas ir neapdairus Vežėjo elgesys.

V. FORCE MAJEURE

5.1. Šalys neatsako už visišką ar dalinį savo įsipareigojimų pagal šią Sutartį nevykdymą, jei tai įvyksta dėl nenugalimos jėgos aplinkybių. Šalys nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes supranta taip, kaip nustato LR civilinis kodeksas.

5.2. Šalys, šiuo institutu remiasi tuo atveju, kai įrodoma, kad šių aplinkybių nebuvo galima išvengti, numatyti ar įvertinti, priešingu atveju, ši teisė negalioja.

5.3. Sutarties Šalis, kuri dėl nurodytų aplinkybių negali įvykdyti prisiimtų įsipareigojimų, privalo ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo tokių aplinkybių atsiradimo raštu apie tai informuoti kitą Sutarties Šalį. Šalis privalo pateikti valstybės įgaliotų įstaigų išduotą pažymą apie *force majeure* sąlygų buvimą. Pavėluotas ar netinkamas kitos Šalies informavimas ar informacijos arba valstybės įgaliotos įstaigos pažymos nepateikimas atima iš jos teisę remtis išvardytomis aplinkybėmis kaip pagrindu, atleidžiančiu nuo atsakomybės dėl ne laiku (ar netinkamo) prisiimtų įsipareigojimų vykdymo ar nevykdymo.

VI.KROVINIO DRAUDIMAS

6.1. Vežėjas patvirtina, kad yra apsidraudęs savo civilinę atsakomybę tokiu dydžiu, kad draudimo išmoka, padengtų Krovinio vertę bei visą kitą žalą, kurią gali patirti Ekspeditorius dėl Vežėjo kaltės. Civilinės atsakomybės draudimas turi galioti Sutarties galiojimo metu ir visą laikotarpį, kol išlieka galioti nors viena Vežėjo prievolė.

6.2. Vežėjas privalo pateikti įrodymus, patvirtinančius draudimo sutarties egzistavimą.

6.3. Vežėjo civilinės atsakomybės draudimo sutartyje draudiminiai įvykiai yra apibūdinti maksimaliai plačiai, kad apimtų visas ūkinio operacijų atlikimo teritorijose įmanomas rizikas.

VII.BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7.1. Sutarties galiojimas ir nutraukimas

7.1.1. Sutartis įsigalioja nuo to momento, kai Vežėjas gauna Užsakymą ir žodžiu ar raštu arba konkludentiniais veiksmais sutinka vežti Krovinį.

7.1.2. Sutartis pasibaigia tinkamu ir visišku Šalių prisiimtų sutartinių įsipareigojimų įvykdymu, arba kitais Sutartyje ar įstatymuose numatytais pagrindais.

7.1.3. Jeigu Sutarties galiojimo laikotarpiu Vežėjui iškeliamas bankroto arba restruktūrizavimo byla, Ekspeditorius turi teisę nutraukti Sutartį. Ekspeditorius turi teisę nutraukti Sutartį pirma laiko pranešęs apie tai Vežėjui prieš penkias kalendorines dienas.

7.2. Ginčai

7.2.1. Jeigu iš Sutarties kylančių nesutarimų nepavyksta išspręsti derybų keliu, Šalys sutinka perduoti ginčo sprendimą Ekspeditoriaus buveinės teisingam teismui ir besąlygiškai, nesipriešinant įvykdyti įsiteisėjusį teismo sprendimą ginčytinu klausimu.

7.2.2. Sutarčiai, jos aiškinimui ir taikymui, Šalių prievolėms ir visiems kitiems susijusiems klausimams taikoma Lietuvos Respublikos teisė.

7.2.3. Tarptautiniam pervežimui keliais yra taikoma CMR konvencija ir yra laikomasi joje numatytų sąlygų. Tiek, kiek CMR konvencija nereguliuoja Šalių teisių ir pareigų bei atsakomybės, yra taikomos šios Sutarties nuostatos.